

Kommissarie Gustav Frank

Graven

Kriminalroman

Owe (LO) Liljeberg

*Av Owe (LO) Liljeberg har tidigare utkommit
från Ultima Esperanza Books:*

Blåeld, änglavingar och blodnäva (2016)

Hole in One (2017)

Den svarta cirkeln (2019)

På annat förlag:

Tillmakare Mårten

Historien om riminalkommissarie Gustav Frank är fiktiv. Miljöerna beskrivs som de ser ut i verkligheten, men vissa undantag förekommer. Eventuella likheter med verkliga personer är bara tillfälligheter. Serien om kriminalkommissarie Gustav Frank lever sitt eget liv i författarens huvud. Alla fel som smugit sig in i texten ligger under författarens ansvar.

ISBN: 978-91-986914-8-1

© Lars-Owe Liljeberg

Sala 2021

Lars-Owe Liljeberg

Kålgårdsgatan 16

733 31 Sala

Tel: 0738 53 96 78

E-post: liljeberg@msn.com

www.gustavfrank.eu

Illustration omslagets framsida: Pixabay

Tryckt hos Exakta, Malmö

Utgiven av Ultima Esperanza Books, Stockholm 2021

www.ultimaesperanzabooks.se

Tillägnad mina barn och barnbarn

Prolog

Ljuset från gatubelysningen var svagt. Bakom två bilar på gatan såg han plötsligt en kvinna. Är det hon? tänkte han. Smög ut bakvägen och närmade sig kvinnan försiktigt bakifrån. På två meters avstånd vände hon sig om. Det var hon, hennes brinnande ögon hade han aldrig glömt.

”Du kom tillbaka”, sa han och sträckte ut en hand.

Hon backade och höll upp händerna framför sig.

”Tror du verkligen att jag glömt vad du har gjort”, sa hon med skarp röst. ”Jag orkar inte längre och kommer att göra en polisanmälan.”

”Vi måste kunna prata om det här”, sa han. ”Men vi kan inte stå här på gatan. Ska vi inte gå in istället?”

Efter en lång stunds tvekan gick de in i huset. Hela tiden var hon på sin vakt, gick några steg bakom. Hon stängde dörren försiktigt, de stannade mitt emot varandra i den mörka hallen.

Han tog ett steg emot henne. Hon backade mot dörren.

”Du rör mig inte!”

”Snälla du”, sa han med mild röst. ”Du vet att jag aldrig velat dig något illa.”

”Inte det. Var jag någon gång med på dina äckliga närmanden? Att känna dina svettiga händer över min kropp gjorde mig illamående. Fy fan, men nu får det vara slut.”

Plötsligt tog han ett steg mot henne och slet tag i hennes arm. Hon försökte slita sig loss, men greppet hårdnade och han ruskade hennes kropp. I tumultet tappade hon axelremsväskan och en papperslapp trillade ut.

Händerna skakade när han läste igenom texten på pappret. Händelsen för en vecka sen slog tillbaka på honom som en hård spark i magen. Kom ihåg kåtheten som stegrat sig med samma hastighet som innehållet i flaskan sjönk. Från sin plats i soffan hade det uppenbarat sig nakna ben och ett par bröst. Som en hägring i dimman hade hon dansat fram över golvet. Den sköra kroppen, den lena huden hade förblindat honom.

Han hade dragit ner henne i soffan och smekt hennes toppiga bröst och rivit av henne den vita spetstrosan. Minns att ordet NEJ ekat i huvudet, men han kunde inte avbryta vad han påbörjat. Motståndet hade ökat hans åtrå, skriket hade hetsat honom tills dörren plötsligt öppnades.

Nu fanns alla detaljer nedskrivna på pappret med spretig handstil.

”Vad i helvete är det här...! Vad fan hade du tänkt göra med det här pappret!”

”Vad tror du?”

”Nu är du tyst! Inte ett ord till om det här. Är det förstått!”

Hon hänskrattade.

”Du kan aldrig stoppa mig.”

Han slet tag om hennes axlar och dunkade hennes huvud flera gånger mot väggen och slängde sen iväg henne över golvet. Det krasande ljudet när kanten på byrån träffade hennes bakhuvud fick honom att rygga tillbaka. Han stod handfallen och såg kroppen sakta falla ner mot golvet. En mörkröd rännil omgärdade hennes huvud och färgade golvet rött. Han stod som förstenad och såg livet sakta rinna ut.

Sakta gled han ner på golvet och tog upp mobiltelefonen.

1

Förbannade väder, tänkte kriminalkommissarie Gustav Frank och tittade ut på parkeringen utanför fönstret på polishuset. Våren hade åkt på ett bakslag, en isande blåst från norr drog över landet och temperaturen nattetid sjönk till nära nollan. Enligt meteorologerna skulle solen inte uppenbara sig inom de närmaste dagarna.

De sista veckornas tråkiga och monotona skrivbordsarbete gjorde honom rastlös. Han gungade på stolen och irriterade sig på det gnisslande ljudet. Första tiden efter ombyggnationen av U-avdelningen hade han inte känt sig tillfreds med situationen. Den största skillnaden var att de slapp svettas i det gamla konferensrummet, ett rum med obefintlig ventilation. Men efter hand hade han vant sig vid det nya och var numera nöjd med resultatet. Inifrån sitt glasförsedda tjänsterum hade han uppsikt över det kontorslandskapet utanför. Just nu låg det öde, ingen av kriminalinspektörerna, Johanna Östberg eller Ola Berggren var på plats och gruppens dataexpert Marcus Nykvist hade semester.

Olas beteende den sista tiden bekymrade honom. Skilsmässan var klar och de hade delad vårdnad av lillgrabben, allt verkade vara okey för bägge parter. Men efter att han råkat stöta ihop med sin tidigare fru och hennes nya partner visade han upp en helt annan sida, tvär och grinig. Kollegan verkade inte vara i balans, tänkte han och masserade nacken.

Det fanns något skrämmande över tystnaden, han visste att stillheten skulle brytas när larmet gick och någon stackare miste livet. Frågan var bara om det rörde sig någon som ville tillfredsställa sina sjuka sexuella fantasier, eller en psykopat som njöt av

sina illvilliga dåd. Oavsett vilket det rörde sig om hamnade fallen på hans bord. Han hade valt det själv, men ibland funderade han på sitt yrkesval.

Han sträckte sig över bordet efter Sala Allehanda. För någon vecka sen hade han varit hos optikern som rekommenderat läsglasögon. Ett par transparanta, grämelerade bågar som klämde bakom öronen och på näsroten. Han putsade glasen och synade resultatet mot skrivbordslampan. Nöjd lutade han sig bakåt och bläddrade i tidningen. Fastnade för en notis om den ekonomiska debatten om kulturkvarteret Täljstenen. Han kliade sig på den orakade hakan och log. De två politiska blocken ville satsa pengar, men det stora problemet var att det inte fanns några pengar. Nu väntade han med spänning på politikernas beslut. Frågan var vilken kommunal förvaltning som skulle få stryka på foten och tvingas strypa sin budget.

Vakthavande stod i dörröppningen och betraktade Frank en stund innan han knackade på dörren.

”Vad du ser munter ut.”

Frank kastade tidningen på bordet.

”Kan man göra annat än att skratta åt eländet när man läser om kommunens ekonomi. Det är ju bedrövligt. Hade det varit frågan om ett privat företag hade de styrande fått sparken för länge sen. Var finns kompetensen kan man fråga sig?”

”Jag håller med... Du, det var en annan sak jag ville prata med dig om. Kriminalteknikern Kristina Rosenius ringde för en stund sen, det gällde kvarlevorna de hittade i skogen vid Salaborg. Hon funderade på om du var intresserad?”

Frank la pannan i djupa veck.

”Salaborg, var inte det stället som brann upp för en tid sen?”

”Det stämmer, idag finns bara husgrunderna kvar. Hur som helst, enligt Rättsmedicinska ska det möjligen vara mänskliga kvarlevor. Frågan är bara om det rör sig om nutid eller forntid. På tal om det så finns även en kvinnlig arkeolog från Uppsala på plats.”

Frank spärrade upp ögonen.

”En arkeolog!” Det var fan i mig det mest pulshöjande som hänt den här veckan.”

Vakthavande lämnade rummet och Frank drog handen genom det svarta håret och rätade till några grå hårstrån bakom vänster öra. Suckade och ringde upp Kristina och meddelade att han skulle dyka upp direkt efter sitt inbokade tandläkarbesök.

När samtalet avslutats kom polischefen Reber in och satte sig i besöksstolen mitt emot Frank.

”God morgon Frank. Det gäller kvarlevorna vid Salaborg. Har du hört något mera?”

”Nej, inte mer än vad jag visste igår.”

Hon pekade på tidningen som låg på bordet.

”Har du inte läst tidningen nu på morgonen? Med stora rubriker baserar de ut att polisen hittat mänskliga kvarlevor. Jag gillar inte att läsa vad de luskat fram. Uppenbart vet de mer än vad vi själva har lyckats lista ut.”

Fan också, tänkte han. Det hade han tydligen missat.

”Ja, det är för jävligt. Det är något vi får leva med. För det första vet vi ju inte vad det rör sig om.”

Hon spände ögonen i honom.

”Det är inte acceptabelt, spekulationerna är i full gång.”

Han tog av sig glasögonen och la dem på bordet.

”I nuläget kan vi varken bekräfta eller förneka. Vi kan ju inte tillåta att media styr vårt arbete. Det vet både du och jag. En reporter jagar förstasidostoff med stora, feta rubriker, medan vi söker sanningen.”

Hon reste sig upp och stannade till i dörröppningen. Drog bort en mörk hårslinga som fallit ner över pannan.

”Du får ursäkta. Men jag blir mest irriterad när massmedia försöker spela ut oss mot allmänheten. Snygga glasögon förresten.”

När Reber gått tog han upp glasögonen och synade dem från alla håll och kanter. Ruckte på axlarna och tittade på klockan. Om femton minuter skulle han vara hos tandläkaren. Han fick rysningar i kroppen bara han tänkte på det. Varje gång var det likadant, han gillade inte att vara utlämnad till en tandläkare, eller tandhygienist som skulle gräva i käften på honom. Vem fan uppfann egentligen tandsten och rotfyllning? tänkte han och lämnade tjänsterummet.

2

En uniformerad kollega vinkade in honom på gårdsplanen utanför Salaborg. Han gick ur bilen och tittade sig omkring och skakade på huvudet. Några husgrunder, övergivna fruktträd och några enstaka hallonbuskar var allt som fanns kvar av forna Salaborg. Han kom ihåg det gamla huset som man kunde se när man passerade utmed Sörskogsleden. En gång i tiden en ståtlig byggnad som stått och förfallit i många år.

Blåsten sög tag om kroppen, han drog upp dragkedjan i den blå, täckjackan och stängde bildörren. Förbannade kalendern som inte stämde med verkligheten.

Han vände sig om och såg att polisen spänt upp blåvita band och rest ett tält en bit upp i skogen. En liten ettrig, gråspräcklig terrier sprang utmed avspärningen och skällde. I en glänta skymtade han Kristina som stod och pratade med två kollegor i vita skyddskläder och munskydd. Kristinas gula overall och hennes röda stövlar kunde ingen missa. Lite längre bort satt en yngre tjej på knä och petade i jorden. Kristina vinkade till sig Frank som höll sig om kinden.

”Hej”, sludrade han.

Hon sneglade på honom med ett snett leende.

”Hej, snacka om misshandel.”

”Den förbannade tandläkaren”, väste han. ”Dessa besök ger mig ångestkänslor flera veckor i förväg. Han ryckte en visdomstand som jävlats med mig länge nog.”

Hon borstade av overallen och tittade bort mot avspärningen.

”När du ändå är på gång kan du säga till mannen med den lilla envisa terriern att de lämnar området. Den var den lilla rackaren som hittade fyndet, men nu behöver vi inte deras hjälp längre.”

Han nickade och gick bort och pratade med den nyfikna hundägaren. Efter en stund lommade de iväg och hundens skällande tonade bort i skogen. Han tittade efter dem innan han gick tillbaka.

”Hur går det för er?”

”Det går framåt. Vi söker efter forensiska spår. Men tyvärr har vi fått ett problem på halsen. Ser du tidningsmurvlarna där borta?”

Han vände sig om och skakade på huvudet.

”Jag vet... Reber var på mig om det nu på morgonen. Hon var inte glad precis. De är ta mig fan som blodtörstiga iglar. Döden har alltid intresserat och samlat massorna.”

Hon ruskade på huvudet och vände sig om och pekade mot den yngre tjejen som rest sig upp och höll en liten borste i handen.

”Som du ser har jag fått hjälp. Får jag presentera Mia Jensen, arkeolog från Uppsala. Ett tips från Rättsmedicinska i Uppsala.”

Den kvinnliga arkeologen hälsade på Frank. Hon kan inte vara gammal, tänkte han när han tog hennes tunna hand. Hans sinnebild för arkeologer fick sig en törn. I hans värld var arkeologen en man med tunna metallbågade glasögon, skäggig och med bredbrättad hatt på huvudet. Inte en tjej med rödmålade läppar och långa örhängen. En lång blond, flätad hästsvans stack fram under den röda, kepsen. Den blå, slitna overallen var ett par nummer för stor och byxbenen var nedstuckna i ett par gröna stövlar.

”Trevligt, sa Frank. ”Vad tror du, söker vi efter medeltida fynd eller är det något för dagens moderna poliser? Inga krukskärvor eller flisyxor?”

Mia tog ett steg fram och ställde sig bredbent framför Frank och putade med munnen. Pekade honom i magen med borsten.

”Skulle det där vara roligt. Rör det sig om en arkeologisk fyndplats måste vi arbeta mer systematiskt så att vi inte förstör något. Poliser i synnerhet har en väldig förmåga att trampa omkring helt okontrollerat.”

”Hoppsan! Du menar att vi poliser är oförsiktiga i vårt arbete.”

”Tolka det som du vill. Om det visar sig att det är en person som bragts om livet i nutid åker jag genast härifrån och ni kan gräva upp hela skogen om ni vill.”

”Oj då! Du menar att det eventuellt kan röra sig om ett mord i samtiden?”

Mia la huvudet på sned och tittade på Frank.

”Jag har fått lära mig att döden inte nödvändigtvis innebär att det rör sig om ett mord. Men vi jobbar med döden ur olika synvinklar.”

Frank tittade på Kristina som vände bort ansiktet.

”Men döden är väl densamma om det sker i nutid eller tvåtusen år före Kristus? Antingen är man väl död eller inte? Sen är ju frågan vad eller vem som orsakat döden?”

Den unga arkeologen tog av sig kepsen och torkade sig i pannan med underarmen.

”Skillnaden mellan våra jobb är att vi aldrig söker efter gärningsmannen bakom ett eventuellt brott. Vi är mest intresserade av människan. Jag är inte ett dugg avundsjuk på ditt arbete.”

Frank lyfte armarna över huvudet och kisade med ögonen.

”Ursäkta, då är det bara att vänta på den slutgiltiga upplösningen av dramat.”

Tuff tjej med skinn på näsan, tänkte han. Innan han själv påbörjade sin polisbana var han med som nyfiken volontär på ett par arkeologiska utgrävningar i Visby. Till slut var det en kompis som fick honom att söka polisskolan i Solna. Men intresset för arkeologi låg fortfarande kvar någonstans i bakhuvudet. Men den vetskapen ville han inte bjuda Mia på.

Frank vände sig mot Kristina.

”Vad kommer att hända nu?”

Kristina drog med honom in under tältduken.

”Kom ska jag visa dig.”

Frank grimaserade när han såg benresterna ligga utspridda på bordet under tältduken. Fy fan, tänkte han. Det är så här man kommer att se ut när man efter ett långt liv lämnat i jordelivet. Då är nog kremering att föredra. Han sneglade försiktigt på den uppgrävda graven i ena hörnet av tältet, där Mia höll på att pensla fram delar av skelettet.

”Har du någon aning om vad det kan röra sig om?”

Mia tittade upp på Frank.

”Inte ännu. Vi vet bara att vi funnit kvarlevor efter en kvinna.”

”Hur fasen kan du vara så säker på det?”

Mia suckade och pekade demonstrativt på bäckenbenet.

”Titta här. Om du inte visste det förut så skiljer sig den manliga och kvinnliga skelettuppbyggnaden på många olika sätt. Kvinnans bäcken är utformat för att föda barn.”

Hon tog upp kraniet och höll upp det i luften framför Frank.

”Som du ser saknas även tydligt markerade ögonbrynsbågar, vilka är vanligt hos män. Även käkens utformning är ett särdrag, hos mannen är käkpartiet betydligt större och fyrkantigt. Förstår du vad jag menar, när jag pratar om fyrkantiga män?”

Frank förstod hennes pik, men orkade inte gå i klinch med henne.

”En kvinna. Har ni hittat något annat, kläder eller smycken?”

”Nej”, svarade Kristina. ”Inte ett dugg ännu, det verkar som offret begravts naken utan några personliga tillhörigheter.”

Frank satte sig på huk på kanten till graven och följde Mias noggranna arbete.

”Vet vi hur länge kvinnan har legat här?”

”Svårt att säga i nuläget. Våra osteologer och antropologer i Uppsala får ta en titt på kvarlevorna och även försöka söka efter DNA.”

”Har du ingen avancerad gissning...?”

Mia torkade sig om pannan och tittade upp på Frank.

”Nej du, så roligt ska vi inte ha. Att gissa överlåter jag till andra att göra. Istället för att sitta där och glo kan du hämta vattenflaskan som ligger i ryggsäcken där borta under bordet. Jag ska rengöra kraniet så kanske du kan få ett närmare besked.”

Frank reste sig upp och sneglade på Kristina, som höjde på ögonbrynen och pekade på ryggsäcken.

”Du hörde vad hon sa.”

När Frank böjde sig ned under bordet och tog upp ryggsäcken kände han deras belåtna blickar i nacken. Han plockade upp en tvåliters vattenflaska och överlämnade den till Mia.

”Är du nöjd nu?”

Mia svarade inte, utan tog emot vattenflaskan och började metodiskt rengöra kraniet. Med borsten lösgjorde hon det mesta av sanden och leran. Frank tittade avundsjukt på hennes arbete. Mindes känslan de gånger han efter flera timmars arbete lyckats borsta fram ett kranium som legat dolt i jorden i flera århundranden. Till slut sköljde hon av kraniet och reste sig upp och slog ut med armarna.

”Okej! Jag kan åka hem och du har fått ditt eventuella mord.”

Frank drog ihop pannan i djupa veck.

”Är du säker på det?”

Mia tittade på Frank och suckade.

”Personens tandstatus. Amalgamlagningar tillhör inte min värld, utan nutidens bittra verklighet. Förresten så förbjöds användandet av amalgamlagningar i Sverige 2009.”

”Det var som fan.”

Mia packade tyst ihop sina grejor och hängde på sig ryggsäcken. Hon vände sig mot Frank, putade med munnen och blinkade.

”Lycka till, det var trevligt att träffas. Nu sticker jag.”

”Var du tvungen att retas med henne?” sa Kristina. ”En ung oerfaren tjej, hon är visst bara 21 år och pluggar fortfarande.”

Frank knuffade Kristina i sidan.

”Hon stod nog pall för det. Jag tyckte hon verkade tycka om att käftas lite.”

Kristina tog Frank arm och drog bort honom vid sidan om tältet.

”Om du tittar över min axel, bakom den stora enbusken till höger. Se du personen i svart luva. Personen har följt vårt arbete nästan hela dagen.”

Frank tittade försiktigt över hennes axel.

”Var då, jag ser inte en människa.”

3

Personen hukade sig bakom enbusken en bit från avspärrningen och irriterade sig på att graven de grävt inte varit tillräckligt djup. Tanken var att hon skulle ligga begravd i skogsdungen för evigt, kanske glömmas bort efter alla dessa år. Men nu såg det ut som att hela skogen skulle grävas upp och frilägga det som legat dolt i många år.

En ilning for genom kroppen, de hade väl inte lämnat något spår efter sig?

Polisens upptäckt av graven blev en chockartad upplevelse. Han upplevde en surrealistisk känsla när han på håll iakttog ett antal utomstående personer röra vid något som för många år sen var ett levande väsen av kött och blod. Vem gav dem rätt att gräva i dåtidens mörker?

Minnena kom stötvis tillbaka. Den ljumma sommarkvällen, som aldrig skulle suddas ut, började med det handskrivna pappret. När han läst den chockerande texten fanns det bara en sak i hans huvud. Ingen utomstående skulle få tillgång till den förbjudna skriften. Han hade bett om förlåtelse, men förlät hon honom? I helsike heller, nu skulle hela världen helt plötsligt få veta vad hon upplevt.

Sen gick allt fel.

Olyckan, eller var det inte det?

Han skulle aldrig glömma synen av ögonen som stirrade bedjande upp i taket, ryckningarna i kroppen. Såret i huvudet som färgade golvet rött. Ett gurglande, hemskt läte som inte gick att stänga av. Till slut var allt stilla.

Den tunna, livlösa kroppen på golvet återkom ofta i hans mardrömmar. Under årens lopp hände det att han vaknade upp genomsvettig

och insåg att verkligheten var värre än drömmen. Skuld känslorna blev helt plötsligt så påtagliga.

Varför kunde hon inte ha lyssnat på mig?

Efter den nya upptäckten skulle folk börja prata, diskutera och skvallra. Tidningarna skulle gräva djupt i arkiven och åter skulle hennes försvinnande hamna på löpsedlarna. Minnet av henne skulle återskapas. Hela hennes korta liv skulle repriseras och uppdateras. Vad skulle nu ske när polisen fick vetskap om händelsen och vilka slutsatser skulle de dra av det hela. En utredning skulle öppnas, personer skulle förhöras, både seriösa och oseriösa vittnen skulle träda fram.

Men fanns det några vittnen?

Han böjde sig och tittade fram bakom busken och såg att ytterligare en person hade anslutit till de andra vid tältet. Fan också. Tittade nogga och kunde efter en stund se att det var kommissarie Gustav Frank som stod och pratade med kvinnan i den gula overallen. De hade aldrig träffats, men han kände igen honom då han ofta förekom i medierna.

Han makade sig åt sidan för att hitta en bättre plats, då plötsligt kvinnan vände sig om och Gustav Frank tittade åt hans håll.

4

Frank tittade på klockan. 6.38. Han suckade när han kände att varken huvudvärken eller tandvärken släppt under natten.

Om det var inbillning eller om det var uppenbarelsen av ett kvinnligt skelett som var orsaken till det onda, visste han inte. Den ständiga ryggvärken som han levt med de senaste åren ville inte heller ge med sig fast han ökat dosen av värktabletter. Han tog på sig den blårutiga, morgonrocken och gick ut i köket och satte på kaffepannan och la in ett par kanelbullar i mikron.

Medan han väntade på kaffet slängde han i sig två Alvedon och tog en snabbdusch. Saknaden efter katten Roma kom över honom. Jamandet på morgonen när maten skulle serveras på diskbänken och myset i soffan på kvällarna. Det var länge sen han lämnade katten till granntanten, men han visste att både tanten och Roma hade det bra.

I bilen på väg till polisstationen funderade han på de nya fynden. Att det rörde sig om mord tvekade han inte en sekund på. Han försökte dra sig till minnes, men kom inte på att han varit med om något liknande fall tidigare under sin karriär. Ett gammalt fall som skulle plockas upp ur de dammiga arkiven. Förmodligen också avskrivs som olöst. Spekulationerna skulle vevas i media, ett antal gärningsmän skulle pekas ut för att senare, eller aldrig, frias från misstankarna. Oroliga och ovissa föräldrar eller en förtvivlad make som aldrig kunde sörja färdigt. För en polisman var det en mardröm.

Redan när han kom in på U-avdelningen stod Kristina framför touchscreenskärmen och gungade på hälarerna och pekade på klockan när Frank satte sig. Hon drog upp glasögonen i pannan

och drog undan en roströd hårslinga, som fallit ner över pannan. Frank sneglade på henne och var tacksam över att hon tackat nej till jobberbudandet på Rikskrim i Stockholm. Utan henne hade inte arbetet på stationen varit sig likt. Han hoppades att hans syster Beates särboförhållande med Kristina fungerade bra. De träffades inte så ofta, vilket berodde på Beates arbete med familjeföretaget De Lorenzi Vin Import AB i Italien.

Kristina startade upp skärmen och snart tittade kollegorna ner i en grund grav med skelettdelar. För det otränade ögat var det svårt att se att de rörde sig om en person. Enligt Frank såg det mera ut som ett plockepinn. Johanna vred sig på stolen och sneglade på Ola som gäspade. Hon knuffade till honom i sidan så han ryckte till och satte sig rakryggad upp.

Kristina tittade förstulet på Ola som inte uppfattade hennes blickar.

”Som ni vet har vi hittat kvarlevor från en kvinna i ett skogsparti vid Salaborg. Hon har begravts naken, utan andra tillhörigheter. Ni som har läst tidningen nu på morgonen eller lyssnat på radion, vet att det spekuleras vilt om vem kvinnan kan vara. Hur dom har luskat ut att det rör sig om en kvinna har jag ingen aning om.”

”Reber påminde mig om det igår”, sa Frank. ”Hon gillade inte att media vet mer om fallet än vad vi gör runt det här bordet.”

”Allt material finns i nuläget i Uppsala”, fortsatte Kristina. ”Vi väntar på besked gällande både ålder och eventuella DNA. Det enda vi vet idag är att kvinnan hade amalgamlagningar i ett flertal tänder, vilket ger oss en viss tidsaspekt. För övrigt kunde vi fastställa att kvinnan någon gång i livet brutit höger arm vid två skilda tillfällen.”

Johanna sträckte på sig och drog en hand genom det svarta, korta håret.

”Kan man i nuläget säga något om dödsorsaken?”

Kristina petade upp glasögonen som glidit ner på nästippen. Hon tryckte fram den andra bilden. En uppförstorad bild på ett gulblekt kranium i två olika vinklar. Två tomma, svarta ögonhålor stirrade på betraktaren.

”Att det rör sig om ett mord är nog uppenbart. Som ni ser har kraniet ett stort hål ovanför vänster tinning. Hålet är oregelbundet med vassa kanter. Om det är dödsorsaken överlåter jag till experterna i Uppsala att avgöra.”

”Kan hålet i kraniet uppkommit på något annat sätt? Exempelvis när kvinnan sänktes ner i graven?”

Kristina log mot Johanna och släckte ner skärmen.

”Nej, det finns inget som tyder på detta. Vi har inte hittat några stenar eller andra hårda föremål som skulle kunna orsaka skadorna överhuvudtaget.”

Johanna rynkade på näsan.

”Är det mordplatsen vi har hittat?”

”Förmodligen inte. Vi har ännu inte hittat något som säger att Salaborg är själva mordplatsen. Vi arbetar vidare på platsen, men troligen har kroppen flyttats och sen dumpats i graven.”

Frank gjorde några noteringar i blocket framför sig.

”Jag hatar ovissheten. Jag tänkte på den där nyfikna personen du såg i skogen Kristina. Var det en man eller kvinna?”

”Svårt att säga på så långt håll och dessutom hade personen huva på sig. Men jag har för mig att jag såg dem gå upp i skogen när vi kom dit.”

”Vänta lite”, sa Frank. ”Menar du att var det två personer?”

”Det stämmer. Men sen la jag bara märke till en av dem. Hur som helst var den personen väldigt intresserad av vårt arbete.”

”Vi får väl hålla ögonen öppna”, sa Frank. ”Hur som helst, att det rör sig om ett mord kan vi nog utgå ifrån. Förmodligen har hon legat begravd en längre tid. Så fort vi får besked från Uppsala lägger vi all energi på fallet. Till dess ligger vi lågt och låter Kristina och hennes teknikerkollegor fortsätta sitt arbete i jakten på eventuella spår vid Salaborg.”

Ola lutade sig nonchalant bakåt i stolen och knöt händerna bakom nacken.

”Spännande! Vad tycker du vi andra ska pyssla med då?”

”Ni andra”, sa Frank. ”Du menar dig själv och Johanna. Vad jag förstår är väl inte rapporterna klara än, eller hur?”

Ola mumlade något ohörbart och slog ut med armarna så att stolen höll på att välta. Johanna höll för munnen och gäspade.

Mötet avslutades och Frank gick in på sitt tjänsterum. Han förstod kollegornas bitterhet, att skriva rapporter tillhörde arbetets mörka baksida. Det var inte orsaken till att de sökt in på polisskolan. Själv hade han samma negativa attityd till allt vad skrivbordsjobb hette. Han fick en sur smak i munnen när han tänkte på den gamla polischefen, Lindkvist, som älskade rapporter och allt vad pappersarbete hette.

Han ställde sig framför tavlan med Milanos stadsbild, som han fått av sin syster Beate. En solstänkt vy som innehöll minnen från hans gamla hemstad då han ofta tillbringade somrarna hos farföräldrarna. Han blundade och kunde se sig själv springa omkring i kortbyxor och knästrumpor i de smala gränderna. Mindes granntanternas ilska rop när de spelade fotboll mellan nedtyngda klädsträck som var spända mellan husen. Vinrusiga, skäggiga gubbar med flottiga kepsar på flinten, som spelade brädspele i gathörnen. Han suckade när han tänkte på sin pappa som varit djupt, troende katolik och gärna hade sett honom som korgosse i katedralen Duomo di Milano. Men som tur var insåg snart pappan att den uppkäftiga pojken inte skulle passa in som biträde åt prästen vid gudstjänsterna.

Han lyfte armarna över huvudet och sträckte på ryggen. Övningarna som han för länge sen fått av sjukgymnasten låg hopknycklade i papperskorgen. Det var inte bara ryggen som behövde träning, tänkte han och gned sig på magen. Vintern hade satt sina spår, längd 1.82 och drygt 93 kilo. Skyllde några extra kilon på sin grova benstomme. Han visste att vikten varierade med årstiden. Kilona brukade reagera positivt efter några svettiga rundor på golfbanan.

5

Om några veckor var det första maj och Frank gladdes åt att hela golfsäsongen låg framför honom. Vinterns frustration över att bara se golf på teve var snart över. Hans vanliga plågoande på golfbanan, kollegan Kristina var inte bara en duktig kriminaltekniker, utan det smittade även av sig på golfbanan. Hon hade under vintern varit skadad och Johanna, som börjat spela golf, vägrade att spela här årstiden. För honom själv hade det bara blivit några rundor på niohålsbanan.

Han reste sig upp och greppade järnåttan som stått bakom dörren under hela vintern. Svingade några gånger i luften och drömde sig bort.

Polischefen Reber öppnade plötsligt dörren och backade undan för golfklubban som ven förbi hennes huvud.

”Oj då! Här får man akta sig. En olycka som skulle bli svår att förklara för försäkringsbolaget. Det är inte första gången du håller på att ta livet av mig med golfklubban.”

”Ursäkta, sa Frank. ”Fan det kunde ha gått riktigt illa. Men du vet hur det är, du är ju själv golfare och då vet du att det kliar i fingrarna.”

Reber satte sig ner i besöksstolen och la ena benet över det andra och stirrade på Frank som fortfarande stod upp och la pannan i djupa veck.

”Frank, har du inte annat att tänka på istället för att stå bakom dörren och övningssvinga på arbetstid. Har du hört något från Rättsmedicinska?”

Frank satte sig mittemot sin chef. Han blev förbryllad över hennes reaktion. Till och med rösten var annorlunda. Hon brukade inte vara den som visade sina känslor i onödan.

”Nej tyvärr, det brukar dröja några dagar. Jag får väl försöka pressa dem.”

”Försöka duger inte, bränn på med blåslampan. På vägen hit pratade jag med vakthavande och enligt honom har det kommit in flera anonyma tips. Flera nämner en salatjej som hette Maria Högberg och var 19 år gammal när hon försvann spårlöst midsommarafton år 2005.”

Frank drog på munnen och blundade med ena ögat och gjorde en anteckning i blocket.

”Du menar för 16 år sen... Då var du och jag knappt flygfärdiga poliser. Själv patrullerade jag på Kungsholmen i Stockholm på den tiden. Du vet själv hur många tips vi får in när det gäller mord och grövre brott. Vi brukar drunkna i mer eller mindre trovärdiga historier. Men självklart måste vi kolla upp det. I nuläget kan vi varken bekräfta eller förneka. När vi får besked från Uppsala ger vi järnet.”

På vägen ut vände sig Reber om.

”Kolla upp det.”

Frank gick ut till de andra som samlats runt konferensbordet i hörnet av kontorslandskapet. Både Johanna och Ola såg nöjda ut då de för tillfället slapp skrivbordsjobbet. För första gången på länge såg de förväntansfulla ut när han berättade om de anonyma tipsen som kommit in.

”Det skulle inte förvåna mig om det verkligen rör sig om Maria Högberg”, sa Kristina. ”Det stämmer faktiskt med åldern. Jag jobbade här på stationen vid den tiden och har ett svagt minne av den händelsen. Jag har för mig att det var föräldrarna som anmälde dotterns försvinnande. Jag minns att förra polischefen Lindkvist fick svidande kritik för att han inte tog anmälan på fullt allvar.”

”Jasså!”, sa Ola. ”Han blev kritiserad redan på den tiden. Vad hände sen med utredningen?”

”Jag kommer ihåg att vi jobbade med olika scenarier. Allt från kidnappning till mord för att till slut komma till slutsatsen att hon försvunnit av fri vilja. Bland annat pratades det om att hon gått med i en sekt i Amsterdam eller om det var i Danmark. Det cirkulerade

många rykten på den tiden. Vilket givetvis inte togs emot positivt av föräldrarna. Som ni förstår blev det mycket skriverier i tidningen också.”

”Varför kom ni fram till att hon försvunnit på eget bevåg?” sa Johanna.

”Två veckor efter försvinnande fick föräldrarna ett vykort från Danmark. Maria skrev att allt var bra och att de inte skulle vara oroliga. Det var det sista livstecknet.”

”Jag funderar på kortet. Blev det klarlagt att det verkligen var Maria som skrivit kortet?”

Kristina ryckte på axlarna och vände sig mot Johanna.

”Vad jag kommer ihåg blev det väl inte hundra procentigt klarlagt.”

”Lite märkligt”, sa Frank. ”Om det nu är så att hon stack till Danmark måste hon ju ha återvänt till Sala vid någon tidpunkt. Det är osannolikt att hon mördats i vårt grannland och sen fraktats hem till Sala för att begravas.”

”Jag håller med”, sa Johanna. ”Vi vet ju inte heller när hon mördades. Är det 16 år sen eller har det kanske skett vid en annan tidpunkt.”

”Vi kan inte hålla på och spekulera”, sa Frank. ”Men vi kan ju inte helt bortse från ryktena. Jag föreslår att Johanna och Ola går igenom alla fakta i det gamla fallet Maria Högberg. Att riva i en gammal utredning kanske kan få er på bättre humör, ni slipper i alla fall att syssla med rapporter.”

Timmarna gick och Franks kollegor höll till i källarplanet och rotade i arkivet. Under eftermiddagens kafferast råkade Frank stöta på Marklund, kommissarien på brottsroteln. Han höll låda i kafferummet för ett gäng aspiranter som skrattade åt hans lustigheter. Förbannat gamla skämt, tänkte Frank och hällde upp en kopp kaffe och tog med sig kaffet in på sitt tjänsterum. Han plockade fram mobiltelefonen och ringde upp Berit Holgersson på Rättsmedicinska, som svarade efter två signaler.

”Hoppsan!”, sa Frank. ”När du ser mitt nummer på displayen brukar du dra ut på det så länge som möjligt. Hur är läget?”

”Ja du Frank. Jag förstår inte hur din röst och uppenbarelse på-

verkar mig. Jag rodnar och blir knäsvag bara jag tänker på dig. Det sista får du tolka som du själv önskar.”

”Det låter positivt”, sa Frank.”

”Positivt! Det är för helskotta rena mardrömmen... Skämt åsido. Vi kanske ska vara lite allvarligare nu. Om det gäller kvarlevorna från Sala kan jag tyvärr inte komma med något nytt. Du borde veta vid det här laget att gamla skelett inte har förtur på det här stället. Du får snällt vänta ett tag till. Det enda jag kan säga är att kvinnan har det bra här, skelettdelarna är rengjorda och fina.”

Frank hostade till.

”Medierna trycker på.”

Holgersson kunde inte låta bli att hänskratta.

”Vad är det jag hör. Du har väl aldrig lyssnat på vad tidningarna vill ha. Nu får du väl skärpa dig.”

”Hetsa inte upp dig Holgersson. Du ska få ett litet tips om kvinnan. Det ryktas om att det kan röra sig om en kvinna som var 19 år och försvann 2005. Hon hette Maria Högberg och var bosatt i Sala.”

”Tack, det kanske hjälper oss med identifieringen. Jag ska se vad jag kan göra för att skynda på ärendet.”

Han avslutade samtalet och önskade Holgersson en trevlig dag. Han funderade på hennes liv som ensamstående i övre medelåldern. Enda sällskapet i radhuset i Heby var en liten skrynklig mops med namnet Hugo. Hennes privata klädsel förde tankarna tillbaka till åttiotalets punkrörelse. Då hon ofta skiftade färg på hår och naglar gick hon under namnet *Kameleonten* på Rättsmedicinska i Uppsala.

6

Frank körde sakta förbi Stadsparken där tidiga morgonvandrare var ute och rastade sina hundar. Glada över att vårens första värme vågat sig fram, även om solen såg blek ut. Han sneglade på Café Stadsträdgården som låg öde och bara väntade på säsongöppningen. Några skråniga ungdomar hade samlats vid busshållplatsen, andra sprang över gatan till Ekebyskolan. Ett äldre par gick hand i hand i riktning mot Kristina kyrka. Lekparken var ännu tom, men skulle snart fyllas av förväntansfulla, leksugna barn. Om någon timme skulle området leva upp, skratt och gråt skulle blandas. Han svor till och bromsade in vid övergångsstället och släppte fram en äldre kvinna som haltade över gatan med sin rullator framför sig.

Johanna och Ola liknade Yin och Yang där de satt bredvid varandra vid konferensbordets långsida. Den svarta kvinnliga, passiva urkraften och den vita manliga, aktiva urkraften. Han skrattade för sig själv när han tänkte på den dåliga liknelsen. I verkligheten var det tvärt om. Johannas mörkbruna hy lyste av energi och urkraft, medan Olas bleka hy och hållning var den raka motpolen.

Frank hällde upp en kopp kaffe och sträckte sig efter ett wienerbröd, tog en tugga och slickade sig om munnen.

”God morgon, nu kör vi igång.” Vad jag kan minnas har det aldrig hänt tidigare att den här gruppen arbetat med ett så gammalt fall som det här. Men det är bara att gilla läget. Jag ringde Holgersson igår. Hon skulle försöka skynda på identifieringen, men lovade inget. Annars hade hon inget annat att komma med. Vad säger du Kristina, har ni hittat något mer vid Salaborg?”

”Inte mycket. Jag hoppas att vi under dagen kan få lite mer kött

på benen. Men enligt rättsantropologen jag pratade med tidigt i morse kan det röra om en kvinna i åldern mellan 20–25 år.”

Ola kliade sig på näsan.

”Hur har hon kommit fram till det?”

”Pubis, ischium och illium är sammanväxta. Är det något mer du vill veta?”

”Ge dig för fan. Snacka svenska så man förstår.”

”Vad jag förstår innebär det att blygdbenet, sittbenet och tarmbenet är sammanväxta. Förmodligen blev du inte klokare efter den informationen. Hur som helst, det är så mycket vi vet idag. Vi får hoppas att tandkorten ger oss en snabb identitet. För övrigt håller vi på att finkamma graven efter forensiska spår. Vi har sållat kubikmeter med sand, jord och sten. Du får gärna hjälpa till om du vill.”

Ola reagerade inte på Kristinas invit. Frank kände av den negativa energin bland kollegorna, speciellt Ola som högg på allt och alla. Den dagen då kvinnans identitet blev fastställd skulle de få fullt upp på avdelningen. All håglöshet skulle förhoppningsvis försvinna, intensiteten vara på topp.

”Jag fattar inte varför vi ska hålla på och rota i det här”, sa Ola. ”Det är ju för fan bara ett rykte. Tänk om det inte är Maria Högberg, det kan ju vara vem som helst. Då sitter vi här som några fån i en hönsgrädd. Jag tycker det är skit.”

”Har du något bättre förslag?” sa Frank. ”Kläck fram det eller håll tyst.”

Ola reste sig tvärt och var på väg ut ur rummet, när plötsligt Reber kom in i rummet i sällskap med Holgersson. Vilka kontraster, tänkte Frank och log. Reber, perfekt sminkad i en strikt ljusblå dräkt och uppsatt hår med knut i nacken. Tack vare de högklackade skorna var hon lika lång som Holgersson. Rättsobducentens osminkade ansikte, slitna jeans, röda pullover och vita sneakers tillsammans med det flammande kortklippta håret visade på livets två poler.

Frank tittade förvånad på Holgersson som gick fram till honom och viftade med ett papper som hon överräckte till honom.

”Nu är det slut på dödläget min gode Frank”, sa hon. ”Tack vare att du tipsade mig om Maria Högberg igår fick vi fram en snabb lösning

på problemet. En tandläkare i Sala var snabb och hjälpsam. Ryktena stämmer, det är ingen tvekan om att det rör sig om den unga Salatjejen. Den rättsgenetiska undersökningen av DNA-provet har vi ännu inte fått svar på, men tandkorten var den avgörande detaljen, samt att ett läkarintyg med bifogade röntgenbilder bekräftade de två gamla brotten på höger arm.”

Ola vände sig om och stirrade på Frank innan han gick tillbaka till sin plats.

”Det var fan på tiden. Vet vi något om själva dödsorsaken?”

”Tyvärr inte”, sa Holgersson. ”Hålet i skallen kan tyda på att hon sannolikt utsatts för dödligt våld mot huvudet. Vi har inte hittat några skador på skeletten som kan härröra från någon annan brottslig gärning. Om ni funderar på hur länge hon legat begravd kan vi bara konstatera att det rör sig om väldigt lång tid. Då vet ni, nu är det upp till er att hitta mördaren. Och du Frank, glöm inte trerättersmiddagen du lovat mig.”

Frank skakade på huvudet och blinkade åt Holgersson.

”Hur skulle jag kunna glömma det.”

Johanna gjorde tummen upp.

”Det låter romantiskt.”

”Den kvinnan lekar man inte med”, sa Frank. ”Men ni hörde vad hon sa. Maria Högberg har mördats och vi söker nu en gärningsman.”

Ola gäspade så saliven rann ner över hakan.

”Är det ett skämt, 16 år gammalt fall. Fan, borde inte det vara preskriberat för länge sen.”

Kristina tittade på Ola och suckade.

”Ja du Ola. I vanlig ordning hänger du inte med i svängarna. Tidigare var det tjugofem år för mord, men preskriptionstiden togs bort helt och hållet år 2010. Jag tror det är läge för dig att uppdatera din gamla, trötta hårddisk. Om du kommer ner till mig på labbet ska jag försöka hjälpa dig på traven.”

”Sluta tjafsas nu”, sa Reber. ”Det första vi måste göra är att underrätta de anhöriga. Jag vet inte hur många gånger sonen, Nico Högberg har ringt mig och varit orolig. Verkar vara en besvärlig typ.”

Frank ändrade sittställning och gned sig på rygglutet.

”Vad vet vi om familjen Högberg?”

Johanna bläddrade i sina papper och tog fram tre fotoförstoringar och delade ut till de övriga runt bordet.

”Tack vare att det ryktats om att det kunde vara just Maria Högberg har jag faktiskt tagit reda på lite fakta om familjen Högberg. Pappan heter Nicklas, 65 år och ägare till Mälardalens Ventilation AB med säte här i Sala. Sitter för övrigt med i stadsfullmäktige för moderaterna. Mamman heter Berit, 56 år. De ska bo på hästgård strax utanför Ransta där de driver Stall Högberg. Sonen heter Nico och är 36 år och jobbar i pappans företag sen några månader. Han bor i ett hus på Brogatan tillsammans med fru och en dotter.”

”Nicklas Högberg”, sa Ola. ”Det ryktas om att han investerat i några dyra travhästar. Pengar är nog inga problem. Ventilationsfirman lär vara störst i Mellansverige.”

Frank drog ihop ögonbrynen och funderade var han hade hört firmanamnet tidigare. Kom sen på att han sett firmaloggan på Fallets golfbana. Men han kunde inte minnas att han träffat någon av ägarna på banan eller i restaurangen.

Frank slog handflatan i bordet.

”Bra! Då gör vi så här. Johanna och jag tar kontakt med föräldrarna så fort som möjligt. Ola försöker lugna brodern. Vakthavande får ta reda på var han håller hus.”

Ola sträckte på sig och slog sig för bröstet.

”Med nöje. Killen är en översittartyp som behöver tas ned på jorden.”

”Känner du honom sen tidigare?”

”Tror fan det. Han är bara något år äldre än Maria och stod i centrum både när det gällde fest och galenskaper i stan. Jag vet inte riktigt, men det ryktas om att han har jobbat i Stockholm de senaste femton åren, men kom tillbaka till Sala för ett halvår sen. Hur som helst är det en förbannat egotrippad herre. En sån där typ som tror han är förmer än alla andra. Trampar på allt och alla för att få sin vilja igenom.”

Reber tittade på Frank.

”Meddela mig så fort som möjligt när ni har kontaktat familjen.

Sen får jag diskutera med Cedergren hur vi informerar pressen. Jaha, är vi nöjda för stunden... Tack för wienerbrödet förresten. Vem det nu är som har förärat oss den delikatessen.”

Ingen sa något. Till slut reste sig Johanna upp och sträckte sig efter det tomma brödfatet på bordet.

”Jag tyckte ni behövde muntras upp, här är förbannat tråkigt just nu. Hoppas det smakade, det blev tomt på fatet i alla fall.”

7

Efter att vakthavande tagit fram adressen till Högberg åkte Frank och Johanna till Ransta utanför Sala. Enligt uppgifterna som Frank lusläste i passagerarsätet hade föräldrarna flyttat från Sala för fem år sen och bosatt sig på hästgården strax utanför Ransta. De avvek från stora vägen och kom in på en mindre. Efter någon kilometer kom de fram till en korsning och Johanna saktade ner farten.

Frank pekade på en stor skylt vid väggkanten, *Stall Högberg*.

”Den pråliga skylten lär väl ingen missa.”

De fortsatte sakta på vägen som slingrade sig genom tätbevuxen blandskog. Efter tio minuter öppnade landskapet sig. I slutet av lindallén låg ett stort, vitmålat hus i två plan med valmat tak. Mitt i rundeln framför huset reste sig en flaggstång. På vänster sida om huset låg en stor ladugård, stall, två annex och några mindre ekonomibyggnader. Ett tiotal hästar betade i paddocken och iakttog nyfiket bilen som sakta rullade fram genom allén. En bit bortom stallet fanns en grusad travbana där två frustande ekipage for fram sida vid sida.

Frank tittade ut genom vindrutan.

”Vad i helvete! En herrgård mitt ut i skogen, du och jag har nog satsat på fel hästar.”

”Du är bara avundsjuk”, sa Johanna.

”Inte ett dugg. Det är för långt från havet och ingen sjö vad jag kan se.”

Johanna pekade till höger om huset.

”Titta där borta. En stor härlig pool med inbjudande poolområde.”

Frank svarade inte, utan spanade ut genom sidorutan.

”Det enda som saknas är två dreglande pitbullhundar som skrämmer skiten ur oss.”

”Återstå att se”, sa Johanna.

Hon körde runt i rundeln framför huset och stannade bilen framför den halvmåneformade stentrappan till huvudentrén.”

Frank tittade ut och såg en kvinna med svarta ridstövlar och ridhjälm komma mot dem från stallet. Hon slog ridspöet frenetiskt mot högra byxbenet. I famnen höll hon en liten svart, skotsk terrier. Johanna och Frank tittade roat på varandra innan de steg ur bilen.

Kvinnan tog av sig hjälmen, ruskade på huvudet och lät det mörkröda hårsvallet falla ner över axlarna. Försiktigt satte hon ner hunden på marken.

”Vad gäller saken?”

Frank tog ett steg mot kvinnan och visade upp legitimationen och presenterade sig själv och Johanna.

”Är det fru Högberg?”

Hon klämde in ridspöet under vänsterarmen och tittade på legitimationerna.

”Det stämmer. Jag heter Berit och är Nicklas fru. Vad gäller det?”

”Ni har säkert läst och även hört på radion att vi hittat kvarlevor från en kvinna vid Salaborg”, sa Frank. ”Vi beklagar, men vi har funnit er försvunna dotter Maria.”

Berit Högberg vacklade till och tog stöd mot bilen och tappade ridspöet. Hon famlade efter ord, men fick först inte fram ett ljud. Hon harklade sig och torkade sig om munnen.

”Ursäkta. Jag är chockad, jag fattar inte ett dugg. Är ni verkligen säkra på att det rör sig om vår dotter?”

”Hundra procent”, sa Frank. ”Er dotter är identifierad och det har även konstaterats att hon har blivit mördad.”

”Mördad...! Herregud, vem kan göra något sådant? Jag har ju hört att polisen funnit kvarlevor vid Salaborg, men kunde väl aldrig tro att det skulle vara Maria. Det måste vara ett misstag.”

”Tyvärr”, sa Frank. ”Vi kanske ska gå in i huset istället för att stå här ute i snålblåsten.” Vi har några frågor att ställa om det går bra.”

Berit Högberg gjorde en lam gest mot entrén och plockade upp ridspöet.

”Ni kan gå in så länge medan jag sadlar av hästen. Dörren är öppen.”

En hög explosion fick både Frank och Johanna att backa bakåt och huka sig ner.

”Vad i helvete var det där!” skrek Frank och reste sig upp.

”Ingen fara!” ropade Berit. ”Vi spränger bort en bergknalle för den nya maskinhallen upp vid skogskanten.”

Frank tittade förvånat på Johanna när han försiktigt öppnade dubbeldörren i ek och gick in hallen. Det svarta klinkergolvet blänkte.

Johanna drog ihop näsan och sniffade i luften.

”Det luktar häst.”

Frank nickade och stack in huvudet i ett stort öppet rum, som han förmodade var en kombinerad salong och matsal. Den svängda trappan upp till övervåningen var iögonfallande. Burspråket på gaveln släppte frikostigt in vårsolen.

Berit Högberg kom tillbaka, iklädd ett par slitna jeans och en tunn, blå täckjacka. Ridstövlarna var bytta mot ett par vita sneakers. Håret var uppsatt till en stor knut på huvudet. Hon visade vägen till ett mindre rum i ena hörnet av hallen där dörren pryddes av Stall Högbergs logga.

”Vi går in här”, sa hon. ”Min man använder det här lilla rummet som kontor.”

Inte illa för att vara ett litet kontor, tänkte Frank och såg sig om i det hästinspireerade rummet. En brun, nedsutten skinnsoffa och ett par liknande fåtöljer. På ett gammalt skrivbord i barockstil stod en stationär dator och en laptop. Bokhyllan över bordet var fylld med pärmar. Väggarna var täckta med fotografier och målningar med hästar i olika situationer. En mindre hylla på kortsidan var fylld med familjeporätt. Han tittade extra noga på en gammal bild på frun iklädd svart bikini och konstaterade att hon troligen fortfarande med lätthet kunde bära samma badkläder. Han slog sig ner bredvid Johanna i skinnsoffan, medan hunden hittade sin plats på en pläd under skrivbordet.

”Är inte din man hemma?” frågade Frank.

”Jag har ringt honom och berättat varför ni är här. Han kommer när som helst, han håller på och tränar sin nya fyrbenta investering på travbanan här utanför. Ni såg honom säkert när ni kom in på gården.”

Hon hann inte säga mer förrän Nicklas Högberg stod i dörröppningen.

”Jasså! Vi har fått polisbesök. Inte en dag för tidigt. Er företrädare gjorde ett förbannat dåligt arbete vill jag påstå. Det är rent ut sagt för jävligt. Nu säger min fru att vår dotter blivit mördad. Stämmer det verkligen?”

Frank reste sig upp. Han var decimetern kortare än den vithåriga, rödmosiga mannen. Om Johanna tyckte det luktade häst förut så förstärktes den känslan nu. Han blev förvånad över mannens attityd som inte visade på någon sorg utan enbart spydde galla över polisen arbete.

”Vi beklagar verkligen”, sa Frank.

”Beklagar! Patetiskt, är det inte lite väl sent. Berätta istället hur hon blivit mördad?”

”Enligt Rättsmedicinska har hon utsatts för trubbigt våld mot huvudet.”

Berit gick gråtande fram och kramade om sin man som för en kort stund såg mållös ut.

”Kan vi få se henne”, hulkade Berit. ”Vi måste väl identifiera vår dotter?”

”Tyvärr”, sa Frank. ”Er dotter har legat i jorden många år och tyvärr är det inte mycket kvar att se.”

”Det är för jävligt”, sa Nicklas. ”Vi har väntat i alla år på att Maria ska komma hem precis som om ingenting hade hänt. Efter att hon hade skickat vykortet från Danmark trodde vi i vårt oförstånd att hon hade det bra. Men tanken på att hon skulle dyka upp fanns hela tiden.”

”Tycker ni inte att det var konstigt att hon aldrig hörde av sig under alla dessa år?”

Frank fick bara en svart blick till svar och tyckte tystnaden i rummet blev pinsam.

”Vi förstår hur ni känner det”, sa Johanna.

Nicklas Högberg släppte taget om sin fru och vände sig mot Johanna.

”Ni fattar inte ett skit. Hennes leende försvinner aldrig från mina drömmar. Ni vet inte hur det känns att leva på hoppet och sen få ett hårt slag i magen. En tjej i sina bästa år.”

”Om det går bra så skulle vi behöva ställa några frågor”, sa Frank. ”Speciellt gällande tidpunkten för försvinnandet.”

Nicklas bröstade upp sig framför Frank som inte rörde en min. Som David och Goliat stod de ansikte mot ansikte och stirrade på varandra. Johanna reste sig upp från soffan och sneglade på Berit som hade svårt att hålla tårarna borta.

Nicklas sträckte på sig.

”Era frågor och mitt svar hjälper föga i det här sammanhanget. Se istället till att få tag på vår dotters mördare.”

”Hur kan du veta det innan vi ställt frågorna”, sa Frank. ”Vi försöker faktiskt ta reda på vad som hänt er dotter.”

Nicklas spände ögonen i Frank, vände sig om och lämnade rummet.

”Ni får ursäkta min man”, sa Berit. ”Han tog Marias försvinnande väldigt hårt och när hon nu har hittats mördad river det upp gamla sår.”

”Jag förstår”, sa Johanna. ”Förresten så underrättar vår kollega er son Nico just nu. Att få ett sånt här besked kan inte vara lätt, men ni kanske kan berätta om dagen hon försvann?”

Berit snöt sig och satte sig i skinnsoffan tillsammans med Johanna. Frank såg på henne att hon var långt borta i sina tankar. Han förstod hennes dilemma, kände hennes smärta i kroppen. Att förlora sin dotter på det här sättet måste vara fruktansvärt. Att efter alla dessa år återuppleva lidandet på nytt måste vara ett hårt slag, en mardröm för alla föräldrar.

Berit tog fram en ny pappersnäsduk och torkade tårarna

”Det var midsommarafton”, sa hon. ”Vi var samlade alla fyra och åt lunch tillsammans när Maria berättade att hon skulle på fest på kvällen. Jag minns att det blev hårda ordväxlingar vid bordet. Både

min man och Nico ogillade hennes umgänge. De skrek på varandra och helt plötsligt lämnade hon huset. På den tiden bodde vi på Magasinsgatan i Sala. Jag minns att Nico sprang ut efter henne på gatan, men såg henne bara försvinna bort mot Kristinakyrkan. Sen var hon borta för alltid.”

”Vilket klockslag var det här?” frågade Frank.

”Vad jag kan minnas var det vid tvåtiden på eftermiddagen.”

Berit började gråta igen och Johanna la en hand över hennes arm.

”Jag tänkte på vykortet. Kan du berätta om kortet hon skickade från Danmark.”

”Vi blev glada förstås, samtidigt som vi var arga för att hon bara hade gett sig iväg. Men allt eftersom tiden gick förstod vi att något hade hänt.”

Frank förstod att Berit inte orkade utsätta sig för mera frågor.

”En sista fråga innan vi åker. Du har inte ett kort på din dotter som vi kan få låna?”

Berit tassade ut ur rummet och återkom med ett gulnat fotografi. Fingrade länge på kortet innan hon överlämnade det till Frank med skakiga händer och darr på läpparna.

”Det här är ett av de sista korten på Maria som vi har. Det är taget på hennes artonårsdag. Jag kom på en sak till. Om jag minns rätt fick hon ett telefonsamtal strax innan hon gav sig iväg.”

”Du vet inte från vem?”

”Nej, hon sa aldrig vem det var som ringde.”

8

Ola svängde in på Bryggeriområdet, där det pågick ett omfattande renoveringsarbete av ett hyreshuskomplex i tre våningar. Han stannade bilen framför en blå byggnadsbarack med en vit skylt med texten Kontor. Här och var på det inhägnade området fanns liknande baracker staplade på varandra. I ena hörnet på området stod en lastbil med en iögonfallande röd logga, Mälardalens Ventilation AB. Bredvid stod en nyare personbil, en svart Mercedes.

Han tänkte tillbaka på sin ungdom när han själv fick följa med sin pappa som var snickare vid olika byggarbetsplatser runt om i länet. Drömmen som liten var att bli snickare som sin pappa. Efter yrkesskolan började han som lärling på ett mindre byggföretag. Efter att ha arbetet fem år med reparationer efter vattenskador tröttnade han. Kompisen som också var snickare fick en ide, de skulle söka in på polisskolan. Själv kom han in, men kompisen klarade inte psyktestet. Många gånger hade han funderat på om han valt rätt bana här i livet. Kompisen hade gått vidare och var nu ägare till ett större byggföretag i Västerås. Själv var han kriminalinspektör och hade troligen nått toppen på sin karriär.

Ola gick ur bilen när dörren till baracken plötsligt öppnades och en medelålders, överviktig man med jeans och täckjacka klev ner från trappsteget. Han satte på sig hjälmen med texten PEAB och synade Ola från topp till tå.

”Hej! Vad kan jag hjälpa dig med?”

Ola plockade upp polislegitimationen och tittade på mannens gröngula skyddsombudsmärke i mässing som satt väl synligt på bröstet.